

## NGHIÊN CỨU NHÂN GIỐNG CÂY TÙNG ĐEN (*Diospyros vaccinoides* Lindl.) TẠI QUẢNG NINH

Phan Thanh Nghị<sup>1</sup>, Nguyễn Văn Hùng<sup>1</sup>, Trịnh Thị Thòn<sup>1</sup>, Phạm Thu Hà<sup>2</sup>

<sup>1</sup> Ban quản lý Vườn Quốc gia Bai Tu Long

<sup>2</sup> Trường Đại học Nông Lâm, Đại học Thái Nguyên

### TÓM TẮT

Cây Tùng đen có giá trị dược liệu và cũng được ưa chuộng làm cây cảnh nhưng chúng sinh trưởng rất chậm, tỷ lệ hạt này mầm trong tự nhiên rất thấp. Trong những năm qua việc khai thác tận diệt đã làm cạn kiệt nguồn gen loài cây này trong tự nhiên. Nghiên cứu này nhằm xác định một số biện pháp nhân giống Tùng đen từ hạt và hom, trong đó thí nghiệm gieo ươm từ hạt áp dụng 03 công thức nhiệt độ nước xử lý hạt (40, 70 và 100°C), 03 công thức nồng độ thuốc N3M (10.000, 15.000 và 20.000 ppm) kích thích mầm hạt giống, 03 loại giá thể ươm cây (100% đất, 90% đất + 10% phân vi sinh và 90% đất + 9,5% phân vi sinh + 0,5% phân NPK). Thí nghiệm giâm hom áp dụng 04 công thức nồng độ thuốc kích thích ra rễ N3M (5.000, 10.000, 15.000 và 20.000 ppm), 03 công thức giá thể giâm hom (100% cát sông, 50% cát sông + 50% đất và 100% đất). Kết quả cho thấy hạt giống Tùng đen xử lý bằng nước nóng 70°C trong 12 giờ có tỷ lệ mầm cao nhất, đạt 75,93%; ngâm hạt bằng dung dịch N3M, nồng độ 15.000 ppm trong thời gian 1 giờ cho tỷ lệ mầm 67,77%; giá thể gieo ươm hạt tốt nhất là 90% đất + 9,5% phân vi sinh + 0,5% phân NPK. Xử lý hom Tùng đen bằng thuốc kích thích ra rễ N3M nồng độ 10.000 ppm cho kết quả tốt nhất, tỷ lệ ra rễ đạt 46,91%; giá thể cát sông phù hợp nhất để giâm hom cây Tùng đen.

### Study on propagating of *Diospyros vaccinoides* in Quang Ninh province

*Diospyros vaccinoides* has medicinal value and is also popular as bonsai but they grow very slowly, seed germination rate in the wild is very low. It is ranked in the Convention of International Trade of Endangered Species of Flora and Fauna because of the extent of habitat destruction and illegal harvesting. This research aims to identify some methods of propagating *D. vaccinoides* from seeds and cuttings. Seedling experiments using 03 formulas treatment temperature of water (40, 70 and 100°C), 03 formulas of N3M concentration (10,000, 15,000 and 20,000 ppm) to stimulate seed germination, 03 types of seedling substrate (100% soil, 90% soil + 10% compost and 90% soil + 9.5% compost + 0.5% NPK). Cutting experiments were conducted to identify the efficacy of N3M concentration (5.000, 10,000, 15,000 and 20,000 ppm), rooting substrate (100% river sand, 50% river sand + 50% soil and 100% soil). The results showed that seeds treated with 70°C of water for 12 hours had the highest germination rate (75.93%); soaking seeds with N3M at a concentration of 15,000 ppm for 1 hour gives germination rate of 70.00%; best seedling substrate is 90% soil + 9.5% compost + 0.5% NPK. Treatment of cuttings with N3M at a concentration of 10,000 ppm had the best rooting rate reaches (46.91%); river sand is best suited for *D. vaccinoides* cuttings.

**Keywords:** *Diospyros vaccinoides*, cutting, seedling, hoormon